

Suvestinė redakcija nuo 2015-05-21 iki 2015-08-04

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-08-27, i. k. 2014-11294

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ATSAKOMYBĖS IR FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMO TARP INSTITUCIJŲ,
ATSAKINGŲ UŽ EUROPOS PAGALBOS LABIAUSIAI SKURSTANTIEMS ASMENIMS
FONDO ADMINISTRAVIMĄ IR PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMĄ LIETUVOJE,
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2014 m. rugpjūčio 27 d. Nr. A1-426
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [A1-282](#), 2015-05-20, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07678

Vadovaudamasi 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo 28 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimo Nr. 55 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą Lietuvoje, paskyrimo“ 2 punktu:

1. T v i r t i n u Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, taisykles (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-282](#), 2015-05-20, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07678

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 27 d.
įsakymu Nr. A1-426

(Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2015 m. gegužės 20 d.
įsakymo Nr. A1-282 redakcija)

ATSAKOMYBĖS IR FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMO TARP INSTITUCIJŲ, ATSAKINGŲ UŽ EUROPOS PAGALBOS LABIAUSIAI SKURSTANTIEMS ASMENIMS FONDO ADMINISTRAVIMĄ IR PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMĄ LIETUVOJE, TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja institucijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 55 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, paskyrimo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas) paskirtų atsakingomis už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau – Fondas) administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, funkcijas ir atsakomybę.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **2014–2020 metų Fondo kompiuterinė informacinė valdymo ir priežiūros sistema** (toliau – IS) – vadovaujančios institucijos įdiegta kompiuterinė informacinė sistema, skirta rinkti ir saugoti statistiniams bei finansiniams duomenims, reikalingiems Fondo lėšų panaudojimo stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui atlikti.

2.2. **Audito institucija** – institucija, pagal Vyriausybės nutarimo 1.1 papunktį paskirta vykdyti audito institucijos funkcijas. Audito institucija yra Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vidaus audito skyrius.

2.3. **Bendrojo finansavimo lėšos** – projektui finansuoti skirtos lėšos, papildančios Europos Sąjungos (toliau – ES) finansavimą pagal ES teisės aktų nustatytą tvarką. Šias bendrojo finansavimo lėšas sudaro Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, skiriamos kaip parama projektui.

2.4. **Fondo svetainė** – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainė <http://www.socmin.lt/lt/es-parama/europos-pagalbos-fondas.html>, skirta aktualiai informacijai apie Fondą skelbti.

2.5. **Informacinė Europos Sąjungos 2014–2020 metų fondų valdymo sistema** (toliau – SFC2014) – vadovaujantis 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL 2014 L 72, p. 1) (toliau – Reglamentas) 30 straipsnio 4 dalimi ir 2014 m. gegužės 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 463/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo nustatomos valstybių narių ir Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistemos nuostatos ir sąlygos (OL 2014 L 134, p. 32), Europos Komisijos įdiegta elektroninio keitimosi duomenimis sistema, skirta valstybei narei ir Europos Komisijai oficialiai keistis visa informacija.

2.6. **Institucijos vidaus sistema** – Fondo valdymo ir kontrolės sistemos sudedamoji dalis, apimanti institucijos, atsakingos už Pagalbos maistui ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programos dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. spalio 30 d. įgyvendinimo sprendimu Nr.

C(2014) 8213 (toliau – Veiksmų programa) ir kitų ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių Fondo administravimą, veiksmingą įgyvendinimą, taisykles ir procedūras, kurias taiko ši institucija, kad užtikrintų veiksmingą jai pavestų funkcijų atlikimą.

2.7. Iš Fondo lėšų bendrai finansuojamas valstybės projektas (toliau – valstybės projektas) – vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir strateginio planavimo dokumentu (-ais) planuojamas ir vadovaujančios institucijos atrinktas projektas.

2.8. Išlaidų deklaracija – tarpinės institucijos rengiamų ir tvirtinančiai institucijai teikiamų ataskaitų, susijusių su išlaidomis, patirtomis įgyvendinant Veiksmų programą, rinkinys, reikalingas mokėjimo paraiškai Europos Komisijai parengti.

2.9. Kvietimas teikti paraiškas dėl projektų finansavimo valstybės projektų planavimo būdu (toliau – kvietimas teikti paraiškas) – tarpinės institucijos siūlymas pareiškėjams nustatytais sąlygomis per nustatytą laiką teikti paraiškas dėl valstybės projektų finansavimo.

2.10. Mokėjimo prašymas – pagal vadovaujančios institucijos nustatytą formą projekto vykdytojo užpildytas dokumentas, teikiamas tarpinei institucijai kartu su dokumentų, įrodančių projekto, dėl kurio buvo sudaryta projekto sutartis, įgyvendinimo išlaidas, kopijomis.

2.11. Nacionalinės taisyklės – Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos, nustatančios reikalavimus vadovaujančiai, tvirtinančiai, tarpinei, audito institucijoms, pareiškėjams ir projektų vykdytojams dėl paraiškų teikimo, vertinimo ir atrankos, projektų įgyvendinimo priežiūros, išlaidų apmokėjimo, techninės paramos lėšų naudojimo, paramos viešinimo ir kt.

2.12. Organizacijos partnerės (toliau – projekto partneriai) – viešojo sektoriaus institucijos ir (ar) ne pelno siekiančios organizacijos, kurios tiesiogiai arba per kitas organizacijas tiekia paramą labiausiai skurstantiems asmenims, prireikus kartu taikydamos papildomas priemones.

2.13. Paraiška asignavimų valdytojui – pagal vadovaujančios institucijos nustatytą formą tarpinės institucijos parengta ir patvirtinta paraiška dėl lėšų pervedimo projektų vykdytojams, kuria remiantis yra rengiama mokėjimo paraiška Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės izdo departamentui.

2.14. Paraiška dėl projekto finansavimo (toliau – paraiška) – vadovaujančios institucijos nustatytos formos dokumentas, kurį pildo pareiškėjas, siekiantis gauti Fondo ir bendrojo finansavimo lėšų projektui finansuoti.

2.15. Pareiškėjas – viešasis ar privatusis juridinis asmuo, teikiantis paraišką.

2.16. Pažeidimas – Lietuvos Respublikos ir (ar) ES teisės aktų nuostatų pažeidimas, padarytas veikimu ar neveikimu, dėl kurio atsirado ar galėjo atsirasti Lietuvos Respublikos valstybės ir (ar) ES biudžeto nuostolių.

2.17. Priežiūros komitetas (toliau – komitetas) – patariamojo pobūdžio vadovaujančios institucijos iniciatyva iš įvairių kompetentingų institucijų atstovų ir socialinių partnerių sudarytas komitetas, kurio sudėtis tvirtinama ir funkcijos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu. Komiteto posėdžiuose stebėtojo teisėmis gali būti kviečiami dalyvauti Europos Komisijos atstovai, atsakingi už Fondo įgyvendinimą ir koordinavimą Lietuvoje.

2.18. Projekto sutartis – vadovaujančios institucijos, tarpinės institucijos ir pareiškėjo pasirašomas susitarimas dėl skiriamų Fondo ir bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo, projekto įgyvendinimo, atskaitomybės ir kitų sąlygų.

2.19. Projekto vykdytojas – viešasis ar privatusis juridinis asmuo, atsakingas už projekto įgyvendinimą.

2.20. Projektų finansavimo sąlygų aprašas – vadovaujančios institucijos parengtas ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintas dokumentas, kuriame nurodomos iš Fondo lėšų bendrai finansuojamų projektų finansavimo sąlygos, paraiškų priėmimo, vertinimo ir atrankos reikalavimai, sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimo, sutarčių sudarymo tvarka, projektų įgyvendinimo nuostatos ir kita svarbi informacija.

2.21. Socialiniai partneriai – viešojo sektoriaus institucijos, ne pelno siekiančios organizacijos ir (ar) kitos socialinę veiklą vykdančios įstaigos, kurių veikla yra susijusi su socialinės atskirties mažinimu ir (ar) labiausiai skurstančių asmenų integracija į visuomenę, darbo rinką ir pan.

2.22. **Tarpinė institucija** – institucija, pagal Vyriausybės nutarimo 1.2 papunktį paskirta vykdyti tarpinės institucijos funkcijas. Tarpinė institucija yra Europos socialinio fondo agentūros Projektų valdymo skyrius (EPF/EIF) kartu su Finansų ir apskaitos skyriumi.

2.23. **Tinkamos finansuoti projekto išlaidos** – projekto išlaidos (arba jų dalis), kurios atitinka ES ir nacionalinius išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus bei gali būti deklaruojamos Europos Komisijai.

2.24. **Tvirtinanti institucija** – institucija, pagal Vyriausybės nutarimo 1.2 papunktį paskirta vykdyti tvirtinančios institucijos funkcijas. Tvirtinanti institucija yra Europos socialinio fondo agentūros Kokybės užtikrinimo ir kontrolės skyrius.

2.25. **Vadovaujanti institucija** – institucija, pagal Vyriausybės nutarimo 1.1 papunktį paskirta vykdyti vadovaujančios institucijos funkcijas. Vadovaujanti institucija yra Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamento Struktūrinės paramos valdymo skyrius kartu su Apskaitos ir atskaitomybės departamentu.

2.26. **Valdymo ir kontrolės sistema** – vadovaujančios, tvirtinančios, tarpinės ir audito institucijų pagal kompetenciją atliekamų Fondo lėšų valdymo ir kontrolės funkcijų ir procedūrų visuma, užtikrinanti ES ir nacionalinių teisės aktų ir principų laikymąsi.

2.27. **Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašas** – dokumentas, kuriuo nustatoma valstybės projektų vertinimo ir atrankos, siūlomų finansuoti valstybės projektų sąrašų sudarymo ir keitimo tvarka.

2.28. **Valstybės projektų planavimas ir atranka** – vadovaujančios institucijos parengtais teisės aktais nustatytos procedūros ir reikalavimai, taikomi valstybės projektų sąrašams sudaryti, paraiškoms teikti ir kitiems susijusiems veiksams reglamentuoti.

II SKYRIUS

VADOVAUJANČIOS INSTITUCIJOS FUNKCIJOS IR TEISĖS

3. Vadovaujanti institucija – Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamento Struktūrinės paramos valdymo skyrius – atlieka šias funkcijas:

3.1. konsultuojasi su socialiniais partneriais rengiant Veiksmų programos pakeitimus;

3.2. teikia tvirtinti Veiksmų programos pakeitimus Europos Komisijai, prieš tai juos pristčiusi socialiniams partneriams ir komiteto nariams;

3.3. informuoja Europos Komisiją apie vadovaujančios ir tvirtinančios institucijų paskyrimą ir apie šio paskyrimo nutraukimą, kaip numatyta Reglamento 35 straipsnyje;

3.4. kuria valdymo ir kontrolės sistemą, prižiūri jos veikimą ir tobulina ją:

3.4.1. rengia teisės aktus, reglamentuojančius Veiksmų programos ir Fondo projektų administravimą ir finansavimą, jų pakeitimus bei teikia paaiškinimus dėl jų taikymo;

3.4.2. rengia ir atnauja valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą, teikia jį kompetentingoms institucijoms;

3.4.3. organizuoja nustatytą valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimo trūkumų šalinimą;

3.4.4. užtikrina savo institucijos vidaus sistemos funkcionavimą;

3.5. rengia ir teikia Europos Komisijai valdymo pareiškimą, metines ir galutines ataskaitas dėl Veiksmų programos įgyvendinimo bei kitą Europos Komisijos prašomą informaciją;

3.6. vykdo atliekamų funkcijų, vadovaujantis Taisyklėmis pavestų tarpinei institucijai, priežiūrą ir kontrolę:

3.6.1. nustato pavestų funkcijų vykdymo reikalavimus;

3.6.2. nustato, ar tarpinės institucijos vidaus sistema atitinka teisės aktuose nustatytus funkcijų atlikimo reikalavimus, gali teikti rekomendacijas dėl tarpinės institucijos vidaus sistemos tobulinimo;

3.6.3. atlieka nuolatinę pavestų funkcijų vykdymo priežiūrą ir kontrolę;

3.7. administruoja Veiksmų programą, laikydamasi patikimo finansų valdymo principo, kaip nustatyta 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas)

Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 reglamento (ES) Nr. 966/2012 (OL 2012, L 298, p. 1) (toliau – Finansinis reglamentas) 30–33 straipsniuose, pagal kompetenciją užtikrina tinkamą Veiksmų programa jai pavestų funkcijų atlikimą:

3.7.1. užtikrina, kad projektai būtų atrinkti vadovaujantis taikytiniais projektų atrankos kriterijais ir visą jų įgyvendinimo laikotarpį atitiktų galiojančias ES ir nacionalines taisykles:

3.7.1.1. nustato projektams taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus projektų atrankos kriterijus;

3.7.1.2. rengia ir teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrui tvirtinti projektų finansavimo sąlygų aprašus;

3.7.1.3. prižiūri, kad nebūtų viršytas projektų Fondo ir bendrojo finansavimo lėšų santykis;

3.7.1.4. teisės aktų nustatyta tvarka išmoka Fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas;

3.7.1.5. užtikrina, kad projektai būtų įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje;

3.7.2. kuria ir plėtoja IS, kurioje registruojami ir saugomi kiekvieno veiksmo duomenys, reikalingi Veiksmų programos stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo, tikrinimo ir audito tikslais;

3.7.3. pagal kompetenciją valdo SFC2014 Lietuvoje ir teikia informaciją per SFC2014 Europos Komisijai;

3.7.4. užtikrina, kad būtų atliekami Fondo lėšų panaudojimo vertinimai, kaip numatyta Reglamento 17 straipsnio 3 ir 4 punktuose;

3.7.5. saugo pagal kompetenciją gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurių reikia audito sekai užtikrinti;

3.7.6. rengia ir teikia tvirtinančiai institucijai pažymą dėl išlaidų deklaracijų ir metinių sąskaitų bei užtikrina, kad tvirtinanti institucija tvirtinimo tikslais gautų visą būtiną informaciją apie su išlaidomis susijusias procedūras ir patikrinimus;

3.7.7. rengia ir iki kiekvienų metų sausio 10 d. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei praėjusių kalendorinių metų Fondo administravimo ir Fondo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo ataskaitas;

3.7.8. vadovaudamasi Finansinio reglamento 59 straipsniu užtikrina, kad Fondo lėšos nebūtų prarastos;

3.7.9. gavusi Europos Komisijos prašymą išnagrinėti Europos Komisijos pateiktą skundą, pagal kompetenciją organizuoja šio skundo nagrinėjimą ir teikia Europos Komisijai informaciją apie jo nagrinėjimo rezultatus;

3.7.10. organizuoja dvigubo to pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizikos prevencijos vykdymą;

3.8. siekdama užtikrinti tinkamą valstybės projektų finansavimą:

3.8.1. organizuoja kvietimus teikti paraiškas;

3.8.2. teisės aktų nustatyta tvarka vertina planuojamus įtraukti į valstybės projektų sąrašą projektus;

3.8.3. sudaro ir teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrui tvirtinti valstybės projektų sąrašus;

3.8.4. rengia ir teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrui tvirtinti sprendimų dėl projektų finansavimo projektus;

3.8.5. kartu su tarpine institucija sudaro trišales sutartis su valstybės projektų pareiškėjais;

3.8.6. teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka teikia tarpinei institucijai pasiūlymus dėl sutarčių pakeitimų, taip pat teikia pritarimą tarpinės institucijos pateiktiems derinti sutarčių pakeitimams arba sutarčių nutraukimui, jeigu nepritaria sutarčių pakeitimams arba nutraukimui – teikia pastabas ir pasiūlymus;

3.9. atlieka teisės aktuose nustatytus veiksmus, susijusius su lėšų išmokėjimu;

3.10. siekdama užkirsti kelią netinkam lėšų panaudojimui:

3.10.1. įtarusi pažeidimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas praneša apie tai tarpinei institucijai;

3.10.2. įtarusi nusikalstamą veiką, susijusią su ES ir (ar) bendrojo finansavimo lėšų gavimu ar panaudojimu, nedelsdama praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), kartu pateikdama visą su įtariama nusikalstama veika susijusią informaciją bei informuoja tarpinę instituciją;

3.10.3. atsako už sukčiavimo prevencijos priemonių planavimą ir įgyvendinimą, nustatydamas rizikas ir jų valdymo priemones;

3.10.4. vykdo pažeidimų prevenciją: sistemina informaciją, susijusią su aptiktais pažeidimais, analizuoja ją, inicijuoja Veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos bei jos reglamentavimo tobulinimą, atlieka kitus pažeidimų prevencijos veiksmus;

3.10.5. atlieka reikiamas finansines korekcijas, kaip nustatyta Reglamento 53 straipsnio 2 dalyje, arba teisės aktuose nustatyta tvarka duoda tarpinei institucijai nurodymus dėl finansinių korekcijų atlikimo ir (arba) projekto lėšų (visų ar dalies) panaikinimo; apie tai pagal kompetenciją praneša tarpinei ir tvirtinančiai institucijoms;

3.10.6. informuoja Europos Komisiją ir audito instituciją apie pažeidimus, kaip numatyta Reglamento 30 straipsnyje;

3.10.7. taiko kovos su sukčiavimu priemones, kaip numatyta Reglamento 32 straipsnio 4 dalies c punkte;

3.11. teikia Europos Komisijai Reglamento 60 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie išimtis dėl sumų, kurias reikėjo deklaruoti iki praėjusių ataskaitinių metų pabaigos;

3.12. planuoja lėšų poreikį Veiksmų programai Lietuvoje įgyvendinti ir $n + 3$ taisyklės įgyvendinimui užtikrinti, kaip nurodyta Pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programos dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. A1-77 „Dėl Pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programos dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje administravimo taisyklių patvirtinimo“, VIII skyriuje;

3.13. koordinuoja, kad į ES biudžetą būtų pervestos Europos Komisijos vykdomajame rašte sumoms išieškoti nurodytos lėšos, kaip numatyta Finansinio reglamento 80 straipsnyje;

3.14. nagrinėja pareiškėjų skundus, kuriuose skundžiami tarpinės institucijos sprendimai, veiksmai ar neveikimas;

3.15. administruoja Veiksmų programos techninę paramą;

3.16. užtikrina bendrojo finansavimo ir ES finansinių priemonių nuoseklumą ir papildomumą;

3.17. stebi bendrai finansuojamų produktų bei paslaugų teikimą ir įsitikina, kad už veiksmus deklaruotos išlaidos yra patirtos ir atitinka ES bei nacionalines taisykles;

3.18. užtikrina, kad projektų vykdytojai ir kitos įstaigos, įgyvendinančios Veiksmų programos finansuojamus veiksmus, turėtų atskiras apskaitos sistemas arba atitinkamus apskaitos kodeksus visiems su veiksmu susijusiems sandoriams, nepažeidžiant nacionalinių apskaitos taisyklių;

3.19. nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis reikalavimų, nurodytų 2014 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotame reglamente (ES) Nr. 532/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo;

3.20. teisės aktų nustatyta tvarka vykdo projektų patikras vietoje ir atrankinius patikrinimus tarpinėje institucijoje;

3.21. vykdo Fondo paramos viešinimo veiklą;

3.22. bendradarbiauja su Europos Komisija ir kitų valstybių narių institucijomis, atsakingomis už Fondo administravimą;

3.23. jei būtina, sudaro komisijas ir (ar) darbo grupes, skirtas padėti vadovaujančiai institucijai užtikrinti Veiksmų programos įgyvendinimą;

3.24. tikrina ir teikia tvirtinti tarpinės institucijos parengtas ir patvirtintas paraiškas asignavimų valdytojui;

3.25. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su Veiksmų programos įgyvendinimu.

4. Vadovaujanti institucija – Apskaitos ir atskaitomybės departamentas – atlieka šias funkcijas:

4.1. tikrina Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamento Struktūrinės paramos valdymo skyriaus parengtas ir patvirtintas paraiškas asignavimų valdytojui;

4.2. teikia atsakingiems asmenims išlaidas pagrindžiančius dokumentus, skirtus formuoti mokėjimo paraiškas MOK-01 pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 195 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių patvirtinimo“ patvirtintą formą;

4.3. vykdo lėšų išmokėjimą projektų vykdytojams, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“, ir Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 195 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių patvirtinimo“;

4.4. vykdo Fondo lėšų apskaitą;

4.5. registruoja kompiuterizuotoje apskaitos sistemoje ūkinės operacijas;

4.6. tvarko su pažeidimu susijusių grąžintinių ir grąžintų Fondo lėšų apskaitą;

4.7. kontroliuoja piniginių lėšų atsiskaitymus, kad būtų užtikrintas įsipareigojimų vykdymas laiku;

4.8. rengia finansines ataskaitas pagal nacionalinius apskaitos reikalavimus;

4.9. rengia biudžeto ir programų sąmatų vykdymo ataskaitas pagal patvirtintus reikalavimus ir kitas ataskaitas, teikia jas kompetentingoms institucijoms;

4.10. vykdo sutartinių įsipareigojimų lėšų kontrolę;

4.11. tvarko Fondo lėšų techninės paramos apskaitą bei turto, atsiskaitymų (ir atsiskaitymų su vadovaujančios institucijos darbuotojais) buhalterinę apskaitą;

4.12. tikrina tarpinės institucijos techninės paramos išlaidų deklaracijas;

4.13. teisės aktų nustatyta tvarka teikia dokumentus audito institucijai, tvirtinančiai institucijai ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei;

4.14. užtikrina, kad pagal kompetenciją rengiami ir gaunami dokumentai, kurių reikia audito sekai užtikrinti, būtų tinkamai saugomi;

4.15. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su Veiksmų programos įgyvendinimu.

5. Vadovaujančios institucijos teisės:

5.1. laikinai, kol bus pašalinti nurodyti trūkumai, stabdyti tarpinės institucijos sprendimus, priimamus atliekant Taisyklėmis pavestas funkcijas, kai, jos manymu, jie prieštarauja ES ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis;

5.2. pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš institucijų ir jų administruojamų duomenų bazių, komiteto, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informaciją, kurios reikia jos funkcijoms atlikti;

5.3. kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą (toliau – VPT) dėl projektų vykdytojų (perkančiųjų organizacijų) viešųjų pirkimų atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams;

5.4. kreiptis į Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą (toliau – KT) dėl valstybės pagalbos ir *de minimis* taisyklių nuostatų taikymo finansuojamoms Fondo veikloms;

5.5. turi kitas teisės aktų numatytas teises.

III SKYRIUS

TARPINĖS INSTITUCIJOS FUNKCIJOS IR TEISĖS

6. Tarpinė institucija atlieka šias funkcijas:

6.1. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant ir atnaujinant valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą, rengiant teisės aktus (jų pakeitimus), reglamentuojančius Veiksmų programos administravimą ir finansavimą, jų detalizavimo dokumentus ir teikia vadovaujančiai institucijai pasiūlymus dėl jų keitimo;

6.2. siunčia kvietimus teikti paraiškas;

6.3. pagal kompetenciją užtikrina, kad projektai būtų atrinkti vadovaujantis Fondui taikytiniais vadovaujančios institucijos patvirtintais bendraisiais ir specialiaisiais projektų atrankos kriterijais ir kad visą jų įgyvendinimo laikotarpį jie atitiktų galiojančias ES ir nacionalines taisykles;

6.4. pagal kompetenciją atlieka projektų, atrinktų valstybės projektų planavimo būdu, tinkamumo finansuoti vertinimą ir patvirtina, kad projektai atitinka taikytinus vadovaujančios institucijos patvirtintus bendruosius ir specialiuosius projektų atrankos kriterijus ir (ar) kitas nustatytas projektų finansavimo sąlygas;

6.5. pagal kompetenciją teikia pareiškėjams ir projektų vykdytojams informaciją apie projektų rengimo, paraiškų rengimo ir teikimo, projektų įgyvendinimo reikalavimus;

6.6. nustato didžiausią leistiną skirti projektui Fondo ir bendrojo finansavimo lėšų dydį ir kartu su atlikto vertinimo išvada teikia vadovaujančiai institucijai pasiūlymus dėl projekto finansavimo;

6.7. gavusi sprendimą dėl finansavimo projektui skyrimo, inicijuoja trišalės sutarties pasirašymą ir prižiūri, kaip laikomasi sutarties nuostatų;

6.8. teisės aktų nustatyta tvarka sutarčių pakeitimus teikia derinti vadovaujančiai institucijai;

6.9. įsitikina, kad pagal sutartį finansuojami produktai ir (ar) prekės yra įsigyti, paslaugos suteiktos, kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo patirtos nepažeidžiant ES bei Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų ir:

6.9.1. tikrina projektų vykdytojų teikiamus mokėjimo prašymus, nustato mokėjimo prašymuose nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti Europos Komisijai;

6.9.2. rengia ir teikia paraiškas asignavimų valdytojui;

6.9.3. teisės aktų nustatyta tvarka atlieka projektų patikras vietose;

6.9.4. teisės aktų nustatyta tvarka atlieka projektų vykdytojų vykdomų viešųjų pirkimų priežiūrą;

6.9.5. atlieka įtariamų pažeidimų tyrimus, nustato pažeidimus, teisės aktų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su nustatytu pažeidimu, ir praneša apie pažeidimus atitinkamoms institucijoms bei projekto vykdytojui;

6.9.6. įtarusi nusikalstamą veiką, susijusią su Fondo lėšų gavimu ir panaudojimu, apie tai praneša FNTT ir vadovaujančiai institucijai;

6.9.7. pagal kompetenciją vykdo dvigubo tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizikos prevenciją;

6.9.8. teisės aktuose nustatyta tvarka rengia Fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, planuojamų išmokėti projektų vykdytojams, prognozes ir teikia jas vadovaujančiai institucijai;

6.9.9. rengia ir tvirtina išlaidų deklaracijas ir metines sąskaitas, teikia jas tvirtinančiai institucijai, teisės aktų nustatyta tvarka teikia vadovaujančiai institucijai informaciją apie išlaidų deklaracijas ir metines sąskaitas;

6.9.10. teikia vadovaujančiai ir tvirtinančiai institucijoms informaciją apie patikrinimus, atliktus tvirtinant išlaidų deklaracijas ir metines sąskaitas;

6.9.11. pagal kompetenciją užtikrina, kad projektai būtų įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje;

6.9.12. pagal kompetenciją užtikrina, kad Fondo lėšos nebūtų prarastos pagal Reglamento 59 straipsnio nuostatas;

6.9.13. taiko priemones kovai su sukčiavimu, kaip numatyta Reglamento 32 straipsnio 4 dalies c punkte;

6.10. pagal kompetenciją teikia vadovaujančiai institucijai informaciją, kurios reikia Veiksmų programos įgyvendinimo metinėms ir galutinei ataskaitoms rengti;

6.11. pagal kompetenciją dalyvauja Fondo paramos viešinimo veikloje ir užtikrina, kad projektų vykdytojai laikytųsi informavimo ir viešinimo reikalavimų;

6.12. teisės aktų nustatyta tvarka teikia vadovaujančiai institucijai pasiūlymus dėl lėšų susigrąžinimo;

6.13. įgyvendina vadovaujančios institucijos nustatytus atliekamų funkcijų įgyvendinimo reikalavimus ir teikiamas funkcijų įgyvendinimo ir tarpinės institucijos vidaus sistemos tobulinimo rekomendacijas;

6.14. pagal kompetenciją dalyvauja komiteto ir (ar) kitų komitetų, darbo grupių veikloje;

6.15. saugo pagal kompetenciją gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurių reikia audito sekai užtikrinti;

6.16. planuoja tarpinės institucijos techninės paramos lėšų poreikį ir teikia informaciją vadovaujančiai institucijai;

6.17. vykdo skiriamų techninės paramos lėšų apskaitą ir jų naudojimo kontrolę;

6.18. rengia išlaidų deklaracijas išlaidoms, patirtoms iš techninės paramos lėšų;

6.19. pagal kompetenciją dalyvauja kuriant ir plėtojant IS, registruoja informaciją apie atliekamus veiksmus;

6.20. užtikrina, kad įgyvendinant projektą projekto vykdytojas užtikrintų tinkamą projekto išlaidų buhalterinės apskaitos atskyrimą iš bendros projekto vykdytojo apskaitos;

6.21. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su Veiksmų programos įgyvendinimu.

7. Tarpinė institucija turi teisę:

7.1. kreiptis į VPT dėl projektų vykdytojų (perkančiųjų organizacijų) viešųjų pirkimų atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams;

7.2. kreiptis į KT dėl pareiškėjų planuojamų įgyvendinti ir projektų vykdytojų įgyvendinamų projektų atitikties valstybės pagalbos ir *de minimis* taisyklėms;

7.3. gauti iš vadovaujančios institucijos, kitų institucijų ir įstaigų administruojamų duomenų bazių, komiteto, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informaciją, kurios reikia jos funkcijoms atlikti;

7.4. turi kitas teisės aktų numatytas teises.

IV SKYRIUS

TVIRTINANČIOS INSTITUCIJOS FUNKCIJOS IR TEISĖS

8. Tvirtinanti institucija atlieka šias funkcijas:

8.1. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant ir atnaujinant valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą, rengiant teisės aktus (jų pakeitimus), reglamentuojančius Veiksmų programos administravimą ir finansavimą, jų detalizavimo dokumentus ir teikia vadovaujančiai institucijai pasiūlymus dėl jų keitimo;

8.2. pagal kompetenciją tvirtina, kad mokėjimo paraiškos, teikiamos Europos Komisijai, parengtos naudojant patikimas apskaitos sistemas, pagrįstos patvirtinamais dokumentais ir deklaruotos išlaidos atitinka taikytinus ES teisės aktų ir nacionalinių taisyklių reikalavimus;

8.3. rengia, tvirtina ir teikia Europos Komisijai mokėjimo paraiškas, sąskaitas ir Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytas ataskaitas;

8.4. patvirtina, kad sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos ir kad į sąskaitas įtrauktos išlaidos atitinka taikytinus ES teisės aktų ir nacionalinių taisyklių reikalavimus, taip pat buvo patirtos vykdant veiksmus, atrinktus finansuoti pagal Veiksmų programai taikytinus kriterijus;

8.5. užtikrina, kad veiktų kompiuterizuota sistema, kurioje būtų registruojami ir saugomi kiekvieno veiksmo apskaitos duomenys, saugomi mokėjimo paraiškoms ir metinėms sąskaitoms parengti reikalingi duomenys, įskaitant duomenis apie susigrąžintinas, susigrąžintas ir anuliuotas sumas, panaikinus dalį veiksmui arba Veiksmų programai skirtą įnašą arba visą įnašą;

8.6. pagal kompetenciją dalyvauja kuriant ir plėtojant IS, registruoja informaciją apie atliekamus veiksmus, teikia informaciją Europos Komisijai per SFC2014;

8.7. užtikrina, kad iš vadovaujančios institucijos gauta tinkama informacija apie įvykdytas su išlaidomis, įtrauktomis į patvirtintų išlaidų ataskaitas, mokėjimo paraiškas ir sąskaitas Europos Komisijai, susijusias procedūras ir patikrinimus;

8.8. užtikrina, kad rengiant ir teikiant mokėjimo paraiškas būtų atsižvelgta į visų auditų, kuriuos atliko audito institucija arba kurie buvo atlikti jai už tai priiimant atsakomybę, rezultatus;

8.9. saugo Europos Komisijai deklaruotų išlaidų ir atitinkamo viešojo paramos gavėjams skirtą įnašo apskaitos įrašus kompiuterinėse laikmenose;

8.10. atsako už susigrąžintinų sumų ir anuliuotų sumų apskaitą panaikinus dalį veiksmui skirtą Fondo įnašo arba visą įnašą;

8.11. pagal kompetenciją teikia vadovaujančiai institucijai informaciją, kurios reikia Veiksmų programos metinėms ir galutinei įgyvendinimo ataskaitoms rengti;

8.12. užtikrina, kad pagal kompetenciją rengiami ar gaunami dokumentai, kurių reikia audito sekai užtikrinti, būtų tinkamai saugomi;

8.13. vykdo kitas funkcijas, susijusias su Veiksmų programos įgyvendinimu.

9. Tvirtinanti institucija turi teisę:

9.1. atlikti vadovaujančios ir tarpinės institucijų patikrinimus, susijusius su Fondo lėšų ir (ar) bendrojo finansavimo lėšų panaudojimu;

9.2. tikrinti projektus jų įgyvendinimo arba administravimo vietose;

9.3. pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš institucijų ir įstaigų bei jų administruojamų duomenų bazių, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informaciją, kurios reikia jos funkcijoms atlikti;

9.4. turi kitas teisės aktų numatytas teises.

V SKYRIUS

AUDITO INSTITUCIJOS FUNKCIJOS IR TEISĖS

10. Audito institucija vykdo šias funkcijas:

10.1. užtikrina, kad būtų atliekamas valdymo ir kontrolės sistemų, tinkamos veiksmų imties ir metinių sąskaitų auditas;

10.2. užtikrina, kad atliekant auditą būtų atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus;

10.3. per aštuonis mėnesius nuo Veiksmų programos patvirtinimo parengia Veiksmų programos audito strategiją (toliau – audito strategija). Audito strategijoje išdėstoma audito metodika, veiksmų atrankos auditui metodai ir audito planavimas per einamuosius ir kitus dvejus ataskaitinius metus. Audito strategija nuo 2016 m. iki 2024 m. imtinai kasmet atnaujinama. Audito institucija, gavusi prašymą, audito strategiją pateikia Europos Komisijai;

10.4. rengia audito nuomonę pagal Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies b punktą;

10.5. rengia metinę kontrolės ataskaitą, kurioje išdėstomi per praėjusiais ataskaitiniais metais atliktą auditą nustatyti faktai;

10.6. vykdo tolesnę priežiūrą dėl nustatytų pažeidimų, lėšų susigrąžinimų eigos ir pan.;

10.7. tikrina 100 procentų finansavimo intensyvumo Fondo techninės paramos išlaidų panaudojimą;

10.8. pagal kompetenciją dalyvauja keičiant Veiksmų programą ir kitas nacionalines taisykles ir teikia vadovaujančiai institucijai pasiūlymus dėl jų keitimo;

10.9. užtikrina, kad dokumentai, susiję su atliktais auditais, būtų saugomi ir prieinami teisę juos tikrinti turintiems asmenims;

10.10. įvertina, ar vadovaujanti ir tvirtinanti institucijos atitinka Reglamento IV priede nustatytus paskyrimo kriterijus;

10.11. vykdo kitas funkcijas, susijusias su Veiksmų programos įgyvendinimu.

11. Audito institucija turi teisę:

11.1. atlikti vadovaujančios, tarpinės ir tvirtinančios institucijų patikrinimus, susijusius su Fondo lėšų ir (ar) bendrojo finansavimo lėšų panaudojimu;

- 11.2. tikrinti projektus jų įgyvendinimo arba administravimo vietose;
- 11.3. pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš institucijų ir įstaigų bei jų administruojamų duomenų bazių, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informaciją, kurios reikia jos funkcijoms atlikti;
- 11.4. turi kitas teisės aktų numatytas teises.

VI SKYRIUS

PROJEKTO VYKDYTOJO FUNKCIJOS IR TEISĖS

- 12. Projekto vykdytojas atlieka šias funkcijas:
 - 12.1. vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis vykdo viešuosius pirkimus:
 - 12.1.1. maisto produktams ir (ar) būtinąjo vartojimo prekėms įsigyti;
 - 12.1.2. maisto produktų ir (ar) būtinąjo vartojimo prekių pervežimo į projekto partnerių centrinius sandėlius iš tiekėjų sandėlių paslaugoms įsigyti;
 - 12.2. užtikrina įsigyjamų maisto produktų ir (ar) būtinąjo vartojimo prekių atitiktį Europos Sąjungos bei nacionalinių teisės aktų reikalavimams, susijusiems su produktų sauga ir kokybe;
 - 12.3. užtikrina patikimo finansų valdymo principo laikymąsi, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 30 straipsnyje;
 - 12.4. naudoja projekto finansavimo lėšas nurodytam projekto tikslui pasiekti, laikydamasis projekto sutarties, Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų;
 - 12.5. tinkamai tvarko iš bendros projekto vykdytojo apskaitos atskirtą projekto išlaidų buhalterinę apskaitą taip, kad apskaitos informacija būtų objektyvi, pateikiama laiku, išsami ir naudinga institucijoms ir (ar) asmenims, turintiems teisę susipažinti su šia informacija;
 - 12.6. teisės aktų nustatytais terminais teikia tarpinei institucijai mokėjimo prašymus kartu su išlaidas pagrindžiančių ir išlaidų apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijomis (jei taikoma), šalina mokėjimo prašymų trūkumus;
 - 12.7. bendradarbiauja su projekto partneriais paskirstant maisto produktus ir (ar) būtinąjo vartojimo prekes labiausiai skurstantiems asmenims;
 - 12.8. užtikrina, kad projekto partneriai tinkamai vykdytų jiems priskirtas funkcijas;
 - 12.9. vykdo maisto produktų ir (ar) būtinąjo vartojimo prekių kokybės patikras;
 - 12.10. teikia būtiną informaciją vadovaujančiai ir tarpinei institucijoms;
 - 12.11. vykdo kitas funkcijas, numatytas atitinkamuose teisės aktuose ir projekto sutartyje.
- 13. Projekto vykdytojas turi teisę:
 - 13.1. gauti iš vadovaujančios ir tarpinės institucijų metodologinę pagalbą įgyvendinant projektą;
 - 13.2. kreiptis į VPT dėl viešųjų pirkimų atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams;
 - 13.3. turi kitas teisės aktų numatytas teises.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 14. Institucijos, dalyvaujančios administruojant Fondą ir įgyvendinant projektus, bendrai finansuojamus iš Fondo lėšų, turi užtikrinti tinkamą joms priskirtų funkcijų vykdymą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-282](#), 2015-05-20, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07678

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-282](#), 2015-05-20, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07678

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymo Nr. A1-426 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo veiksmų programą, taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo